

8. TIIVISTELMÄ

Työssä tutkittiin eräiden Tvärminnen alueen saariston kalliolammikoista tavattavien vesiperhoslajien toukkien ekologiaa ja lajien esiintymistä erilaisissa lammikoissa. Kahden yleisimmän kalliolammikkolajin, lajien Limnephilus coenosus ja L. vittatus, ekologiaa tutkittiin myös laboratoriokeuin. Tuloksista voidaan tehdä seuraavassa esitettävä yhteenveto.

1. Tvärminnen alueen saariston kalliolammikoista tavattiin 14 eri vesiperhoslajin toukkia, joista 4 näyttää alueella rajoittuvan kalliolammikoihin; loput 10 ovat kalliolammikoissa enemmän tai vähemmän satunnaisia. Satunnaiset lajit tuhoutuvat usein kalliolammikoiden kuivuessa tai jäätyessä. Kahden yleisimmän kalliolammikkolajin, lajien L. coenosus ja L. vittatus, esiintymisen painopiste on eri tyyppin lammikoissa.

2. Tutkitut kalliolammikkolajit, L. coenosus ja L. vittatus, kestävät koetulosten perusteella kohonnutta suolapitoisuutta huonommin kuin tutkitut murtovedessä elävät lajit eivätkä pystyne läpikäymään kehitystään Tvärminnen alueen murtovedessä. Yhtä poikkeusta lukuunottamatta kalliolammikoiden suolapitoisuuden ei havaittu olleen kalliolammikkolajeille liian korkea.
3. Tutkitut kalliolammikkolajit kestävät kokeiden perusteella paremmin hyvin alhaista ja hyvin korkeaa pH:ta kuin murtovedessä elävät Limnephilus lunatus-toukat. L. coenosus kestää erityisen hyvin alhaista pH:ta.
4. Molemmat tutkitut kalliolammikkolajit kestävät ainakin jonkin aikaa yli 30 °C:n lämpötilaa.
5. Suoritettujen kokeiden perusteella näyttää siltä, että L. coenosus kestää elinympäristön kuivumista selvästi paremmin kuin L. vittatus. L. vittatus-toukkien kuivuudenkesto ei eroa L. lunatus-toukkien kuivuudenkestosta. Kuivana aikana L. coenosus- ja L. vittatus-toukat suojautuvat usein kaivautumalla kasvillisuuden joukkoon tai kivien alle yms. paikkoihin.
6. Laboratoriokokeiden perusteella eivät kummankaan tutkitun kalliolammikkolajin toukat kestä pitkäaikaista (5 vrk) jäätymistä. Molemmat lajit näyttävät välttävän jäätymisen talvehtimalla munina tai munaryhmien sisällä pysyvinä toukkina. Maastohavainnot viittaavat kuitenkin siihen, että ainakin L. coenosus-toukat saattavat säilyä talven yli elossa myös ilmeisesti pohjaan asti jäätyvissä lammikoissa.
7. Ainakin suolapitoisuuden ja pH:n puolesta pystynevät myös eräät Tvärminnen alueen murtovedessä elävät lajit, ainakin L. lunatus, elämään kalliolammikoissa. Siirtokokeen perusteella näyttää kuitenkin siltä, että muualta tuodut lajit joutuvat kalliolammikoissa helposti L. vittatus-toukkien ravinnoksi.